EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 9.10.2024
COM(2024) 444 final

2024/0244 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i OSAKS–EU-ministerrådet vad gäller antagandet av gemensamma riktlinjer för genomförandet av partnerskapsdialogen enligt artikel 3 i partnerskapsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och medlemmarna i Organisationen för stater i Afrika, Karibien och Stillahavsområdet, å andra sidan

MOTIVERING

1. FRÅGA SOM BEHANDLAS I FÖRSLAGET

Detta förslag gäller den ståndpunkt som ska intas av unionen i OSAKS–EU-ministerrådet vad gäller antagandet av gemensamma riktlinjer för genomförandet av den partnerskapsdialog som avses i artikel 3 i partnerskapsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och medlemmarna i Organisationen för stater i Afrika, Karibien och Stillahavsområdet (OSAKS), å andra sidan (*Samoa-avtalet*).

2. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

2.1. Partnerskapsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater och medlemmarna i Organisationen för stater i Afrika, Karibien och Stillahavsområdet

Syftet med Samoa-avtalet är att inrätta ett förstärkt politiskt partnerskap mellan parterna för att skapa ömsesidiga fördelar i fråga om gemensamma och sammanfallande intressen och i enlighet med deras gemensamma värden. Avtalet undertecknades i Samoa den 15 november 2023 och har tillämpats provisoriskt sedan den 1 januari 2024, i enlighet med artikel 98.4 i avtalet. Avtalet kommer att träda i kraft efter det att parterna har slutfört sina respektive interna förfaranden, i enlighet med artikel 98.2.

Europeiska unionen och alla dess medlemsstater är parter i avtalet[1].

2.2. OSAKS–EU-ministerrådet

OSAKS–EU-ministerrådet är ett organ på ministernivå som har inrättats genom artikel 88 i Samoa-avtalet. Det består av en företrädare för varje OSAKS-medlem på ministernivå, å ena sidan, och företrädare för Europeiska unionen och för dess medlemsstater på ministernivå, å andra sidan. Ordförandeskapet ska delas mellan den ordförande som utsetts av OSAKS-medlemmarna, å ena sidan, och den ordförande som utsetts av EU-parten, å andra sidan.

OSAKS–EU-ministerrådet har bland annat till uppgift att anta politiska riktlinjer och fatta beslut för att ge verkan åt specifika aspekter som är nödvändiga för genomförandet av bestämmelserna i avtalet.

OSAKS–EU-ministerrådet ska anta beslut som är bindande för alla parter såvida inte annat anges, eller avge rekommendationer om dess uppgifter som förtecknas i artikel 88.4 i avtalet. Dess överläggningar ska vara giltiga endast om företrädarna för Europeiska unionen, minst hälften av Europeiska unionens medlemsstater och minst två tredjedelar av de ledamöter som företräder OSAKS-medlemmarnas regeringar är närvarande. Varje ledamot av OSAKS–EU-ministerrådet som inte har möjlighet att närvara får låta sig företrädas. Företrädaren ska utöva den ledamotens alla rättigheter.

OSAKS–EU-ministerrådet kan även fatta beslut och avge rekommendationer genom skriftligt förfarande, i enlighet med artikel 88.6.

2.3. Akt som planeras av OSAKS–EU-ministerrådet

I artikel 3 i Samoa-avtalet uppmanas parterna att föra en regelbunden, balanserad, övergripande och konkret partnerskapsdialog om alla områden i avtalet vilken leder fram till

[1] Rådets beslut av den 20 juli 2023 om undertecknande på Europeiska unionens vägnar och provisorisk tillämpning av partnerskapsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och medlemmarna i Organisationen för stater i Afrika, Karibien och Stillahavsområdet, å andra sidan, EUT L 2023/2861, 28.12.2023.

åtaganden och, där så är lämpligt, åtgärder på båda sidor, i syfte att åstadkomma ett effektivt genomförande av avtalet. Syftet med dialogen är att utbyta information, främja ömsesidig förståelse och underlätta fastställandet av överenskomna prioriteringar och gemensamma agendor på nationell, regional och internationell nivå, vilket ska bidra till mer samarbete och samordning när det gäller frågor av gemensamt intresse och nya utmaningar i internationella sammanhang. Partnerskapsdialogen ska föras på den lämpligaste inhemska, regionala eller plurilaterala nivån och göra fullt bruk av alla möjliga kanaler, inbegripet i regionala och internationella sammanhang.

OSAKS–EU-ministerrådet ska anta riktlinjer för genomförandet av den partnerskapsdialog som avses i artikel 3 i Samoa-avtalet (*den planerade akten*) i syfte att tillhandahålla allmän operativ vägledning, men samtidigt bibehålla nödvändig flexibilitet som gör det möjligt att anpassa upplägget efter de olika sammanhangen och dialognivåerna.

I den planerade akten tas hänsyn till de lärdomar som dragits av den politiska dialogen enligt artikel 8 i det tidigare OSAKS–EU-partnerskapsavtalet[2], vilka visar på behovet av att i) fastställa balanserade och gemensamt överenskomna dagordningar för partnerskapsdialogen, ii) säkerställa ett flexibelt och anpassat upplägg vad gäller dialogens regelbundenhet och punkterna på dagordningen, iii) stärka det civila samhällets och den privata sektorns delaktighet när så är möjligt, iv) förbättra synergierna mellan policydialoger och politiska dialoger och mellan den dialog som förs på nationell, regional och global nivå, och v) förbättra den gemensamma uppföljningen.

Den planerade akten kommer att vara bindande för parterna efter det att den har antagits, i enlighet med artikel 88.5 i avtalet där följande anges: ”OSAKS–EU-ministerrådet ska anta beslut som är bindande för alla parter såvida inte annat anges, eller avge rekommendationer om dess uppgifter som förtecknas i punkt 4 genom samförstånd mellan parterna.”

3. DEN STÅNDPUNKT SOM SKA INTAS PÅ UNIONENS VÄGNAR

Kommissionen föreslår att unionen samtycker till att den föreslagna akten antas. Utkastet till OSAKS–EU-ministerrådets akt återfinns i bilagan till detta förslag.

4. RÄTTSLIG GRUND

4.1. Förfarandemässig rättslig grund

4.1.1. Principer

I artikel 218.9 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*) föreskrivs att beslut ska antas ”om fastställande av vilka ståndpunkter som på unionens vägnar ska intas i ett organ som inrättas genom ett avtal, om detta organ ska anta akter med rättslig verkan, med undantag av sådana akter som kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram”.

Begreppet *akter med rättslig verkan* omfattar akter som har rättslig verkan med stöd av de regler i internationell rätt som tillämpas på organet i fråga. Det omfattar även instrument som inte har bindande verkan enligt internationell rätt, men som är ”ägnade att på ett avgörande sätt påverka innehållet i de bestämmelser som antas av unionslagstiftaren”[3].

---

[2] Partnerskapsavtal mellan medlemmarna i gruppen av stater i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet, å ena sidan, och Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å andra sidan, undertecknat i Cotonou den 23 juni 2000.

[3] Domstolens dom av den 7 oktober 2014, Tyskland/rådet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punkterna 61–64.

4.1.2. Tillämpning i det aktuella fallet

OSAKS–EU-ministerrådet är ett organ som har inrättats genom artikel 88 i Samoa-avtalet.

OSAKS–EU-ministerrådet ska anta en akt med rättslig verkan. Den planerade akten kommer att vara bindande enligt internationell rätt i enlighet med artikel 88.5 i Samoa-avtalet. Den planerade akten varken kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram.

Den förfarandemässiga rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 218.9 i EUF-fördraget.

4.2. Materiell rättslig grund

4.2.1. Principer

Den materiella rättsliga grunden för ett beslut enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget är främst beroende av syftet med och innehållet i den planerade akt avseende vilken en ståndpunkt intas på unionens vägnar. Om den planerade akten har två syften eller två beståndsdelar av vilka det ena syftet eller den ena beståndsdelen kan identifieras som det eller den huvudsakliga, medan det eller den andra endast är av underordnad betydelse, måste det beslut som antas enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget ha en enda materiell rättslig grund, nämligen den som krävs med hänsyn till det huvudsakliga eller avgörande syftet eller den huvudsakliga eller avgörande beståndsdelen.

4.2.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Det huvudsakliga syftet med och innehållet i den planerade akten rör associering med tredjeland, i synnerhet för att främja genomförandet av de syften och målsättningar som fastställs i Samoa-avtalet. De åtgärder som föreslås för antagande avser alla de områden som omfattas av Samoa-avtalet och syftar till att ytterligare genomföra och fördjupa associeringen mellan parterna. Därför bör det område som detta beslut gäller fastställas med hänsyn till associeringsavtalets horisontella karaktär som helhet och motsvarande materiella rättsliga grund som omfattar alla aspekter av Samoa-avtalets genomförande.

Den materiella rättsliga grunden är därför densamma som den rättsliga grunden för själva Samoa-avtalet, dvs. artikel 217 i EUF-fördraget.

4.3. Slutsats

Den rättsliga grunden för det föreslagna beslutet bör vara artikel 217 jämförd med artikel 218.9 i EUF-fördraget.

2024/0244 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i OSAKS–EU-ministerrådet vad gäller antagandet av gemensamma riktlinjer för genomförandet av partnerskapsdialogen enligt artikel 3 i partnerskapsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och medlemmarna i Organisationen för stater i Afrika, Karibien och Stillahavsområdet, å andra sidan

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 217 jämförd med artikel 218.9,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

(1) Partnerskapsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och medlemmarna i Organisationen för stater i Afrika, Karibien och Stillahavsområdet, å andra sidan (*avtalet*), undertecknades den 15 november 2023 i enlighet med rådets beslut (EU) 2023/2861[4] och började tillämpas provisoriskt den 1 januari 2024.

(2) Enligt artikel 88.4 i avtalet får OSAKS–EU-ministerrådet anta politiska riktlinjer och fatta beslut för att ge verkan åt specifika aspekter som är nödvändiga för genomförandet av bestämmelserna i avtalet.

(3) OSAKS–EU-ministerrådet ska anta gemensamma riktlinjer för genomförandet av partnerskapsdialogen enligt artikel 3 i avtalet.

(4) Det är lämpligt att fastställa den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i OSAKS–EU-ministerrådet, eftersom de gemensamma riktlinjerna för genomförandet av partnerskapsdialogen enligt artikel 3 i avtalet kommer att vara bindande för unionen.

(5) Den planerade akten syftar till att tillhandahålla allmän operativ vägledning om genomförandet av artikel 3, samtidigt som nödvändig flexibilitet bibehålls i syfte att göra det möjligt att anpassa upplägget efter de olika sammanhangen och dialognivåerna.

[4] Rådets beslut av den 20 juli 2023 om undertecknande på Europeiska unionens vägnar och provisorisk tillämpning av partnerskapsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och medlemmarna i Organisationen för stater i Afrika, Karibien och Stillahavsområdet, å andra sidan, EUT L 2023/2861, 28.12.2023.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Enda artikel

1. Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i OSAKS–EU-ministerrådet ska baseras på det utkast till riktlinjer för genomförandet av partnerskapsdialogen enligt artikel 3 som åtföljer det här beslutet.

2. Unionens företrädare i OSAKS–EU-ministerrådet får godta smärre tekniska justeringar av utkastet till gemensamma riktlinjer utan något nytt beslut av rådet.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande